

Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s.

Výroční zpráva 2021

Název:	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
Forma právní subjektivity:	Činnost Asociace byla do roku 2013 upravena zákonem č. 83/1990 Sb.o sdružování občanů. Dne 1. 1. 2014 dle zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník Asociace změnila právní formu. Z občanského sdružení byla transformována na zapsaný spolek pod spisovou značkou: L 6581 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Registrační číslo o. s.: VS/1-1/72987/08-R, Spisová značka spolku: L 6581 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem
Adresa:	K Chatám 22, 403 40 Ústí nad Labem – Skorotice
Telefon/Fax:	472 743 835
E-mail:	apic@email.cz
Prezentace na Internetu:	www.domaci-nasili.cz
IČO:	227 22 378
DIČ:	CZ 227 22 378
Číslo účtu:	3834522001/5500
U peněžního ústavu:	Raiffeisen BANK
Statutární orgán:	Rada sdružení
Statutární zástupci:	Předsedkyně: Martina Vojtíšková, místopředsedkyně: Barbora Holušová, tajemnice: Michaela Ohřálová, ostatní členové rady: Lucie Paprsteinová, Petra Klementová
Účetnictví podvojně:	Ing. Jaromíra Zajícová, Sebužin
Členové Asociace	SPIRALA, Ústecký kraj, z.s., Bílý kruh bezpečí, z.s., Centrum intervenčních a psychosociálních služeb Libereckého kraje, příspěvková organizace, Centrum sociálních služeb Praha, Diecézní charita České Budějovice, Oblastní charita Hradec Králové, Pomoc v nouzi, o.p.s., Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, příspěvková organizace, Zlín, Psychocentrum – manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, příspěvková organizace, SKP – CENTRUM, o.p.s., Slezská diakonie, SPONDEA , o.p.s., Brno, Respondeo, z.s., Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Zařízení sociální intervence Kladno, Diecézní charita Plzeň

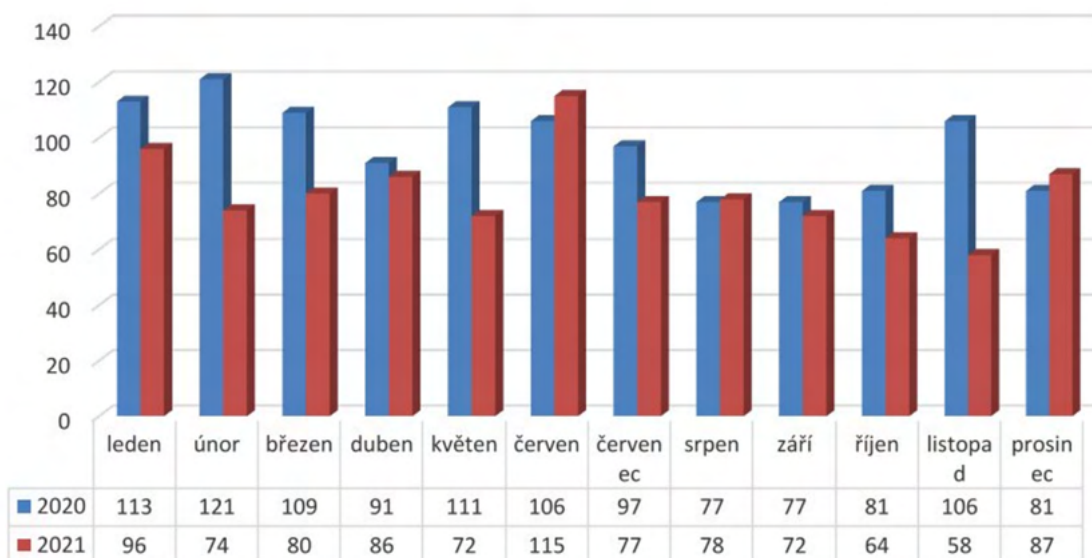
Služba „intervenční centra“ je v roce 2021 poskytována 17 zřizovateli této služby. Asociace sdružuje 16 poskytovatelů služby „intervenční centra“.

Statistické údaje intervenčních center v ČR za rok 2021

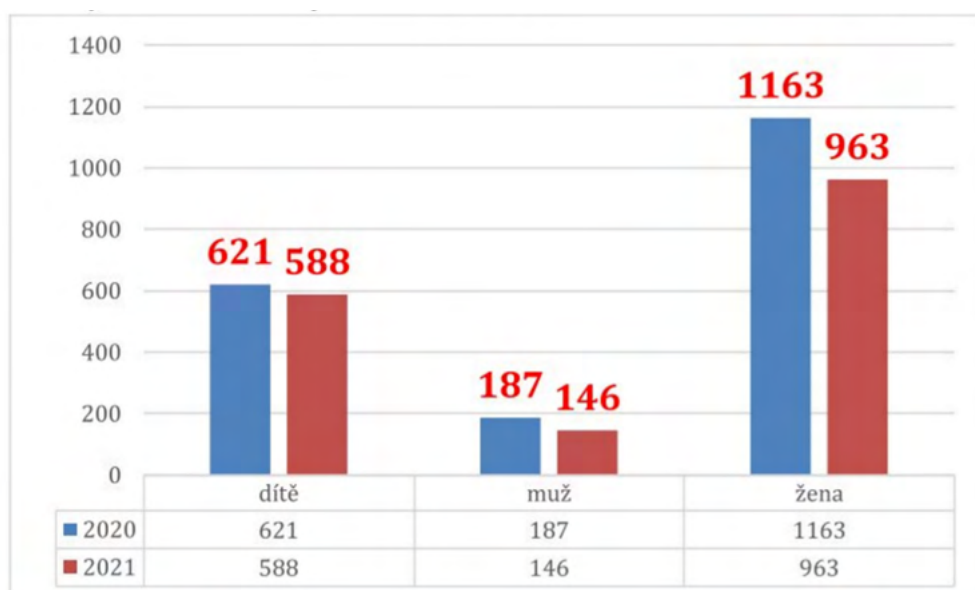
Srovnání roku 2020 a 2021

Vykázání IC

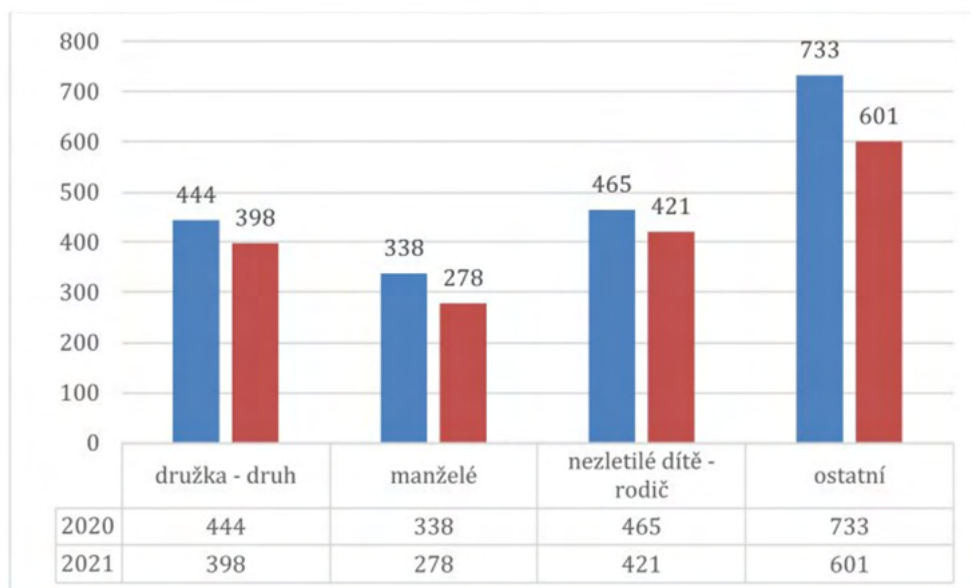
V České republice bylo v roce 2021 celkem 959 případů vykázaní násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.). Níže uvedený graf ukazuje srovnání s rokem 2020, kdy za stejné období bylo realizováno 1170 případů vykázaní.

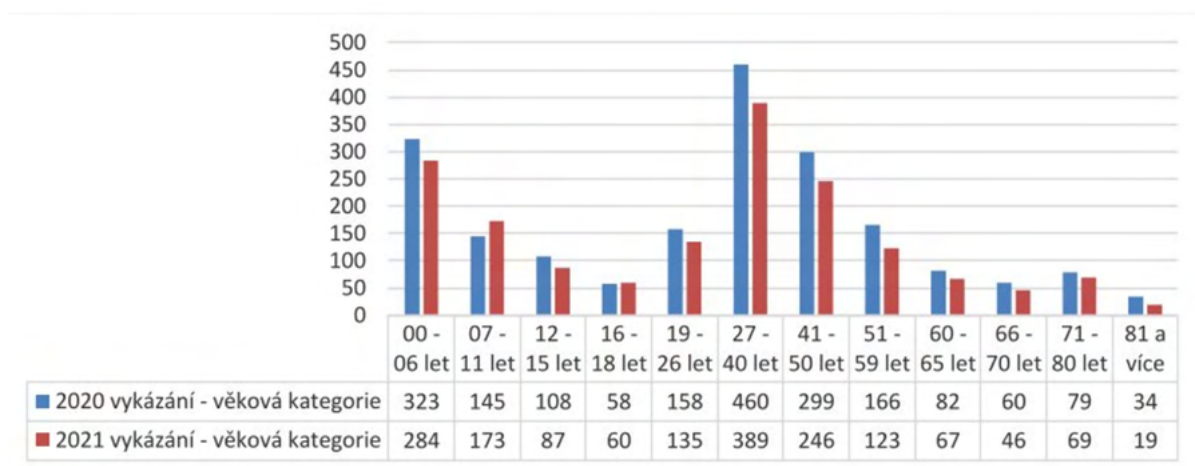
V rámci celkového počtu vykázaní označila Policie ČR v roce 2021 celkem **1697** osobu za ohroženou, z toho **588** dítě, **146** mužů a **963** ženy. Níže uvedený graf srovnává počty ohrožených osob za stejné období roku 2020.

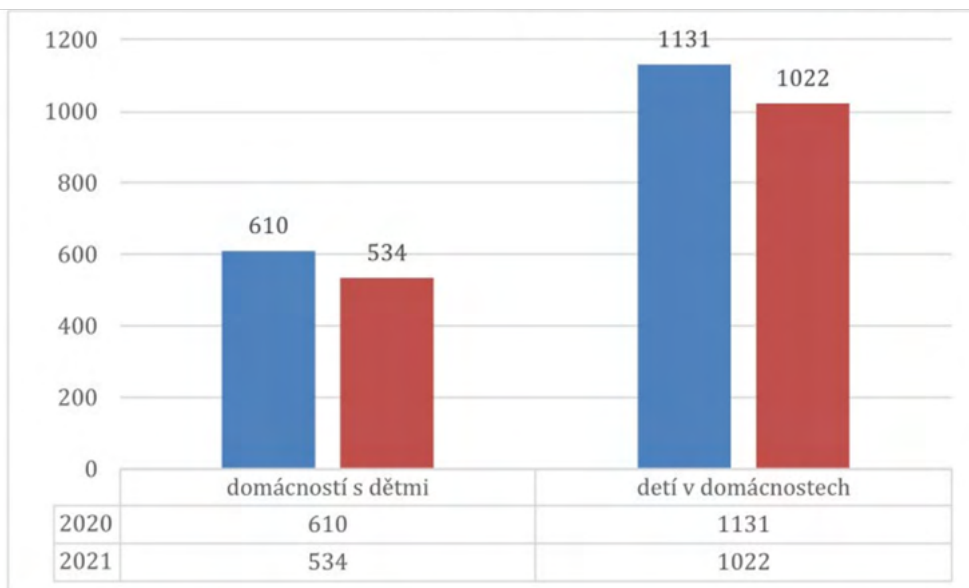
V roce 2021 se nejčastěji jednalo o případy násilí v soužitích *nezletilé dítě - rodič (421) družka/druh (398) a manželé (278)*. Níže uvedené grafy slouží ke srovnání s rokem 2020.

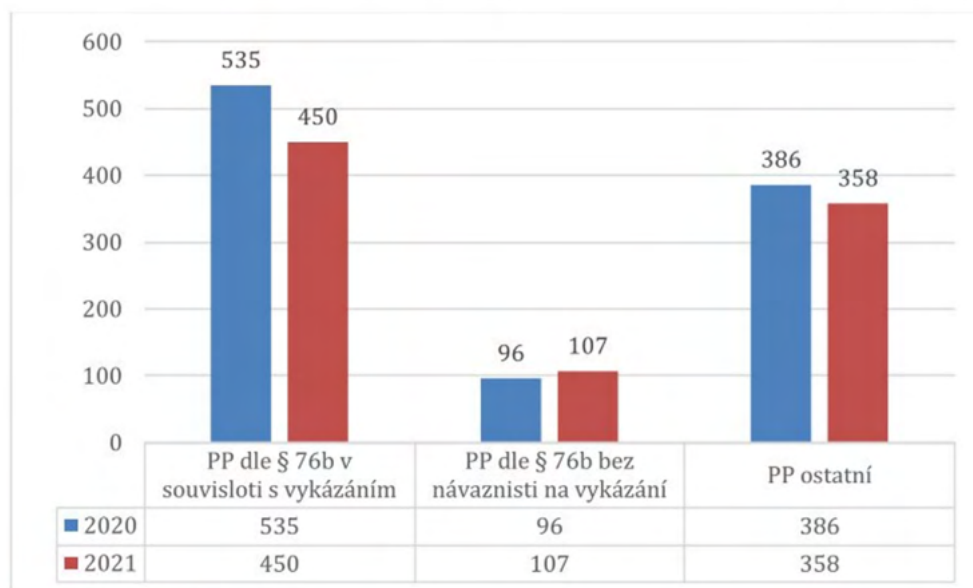
Nejohroženější věkovou kategorií osob ohrožených byly v roce 2021 i 2020 kategorie 27-40 let a kategorie 41-50 let.

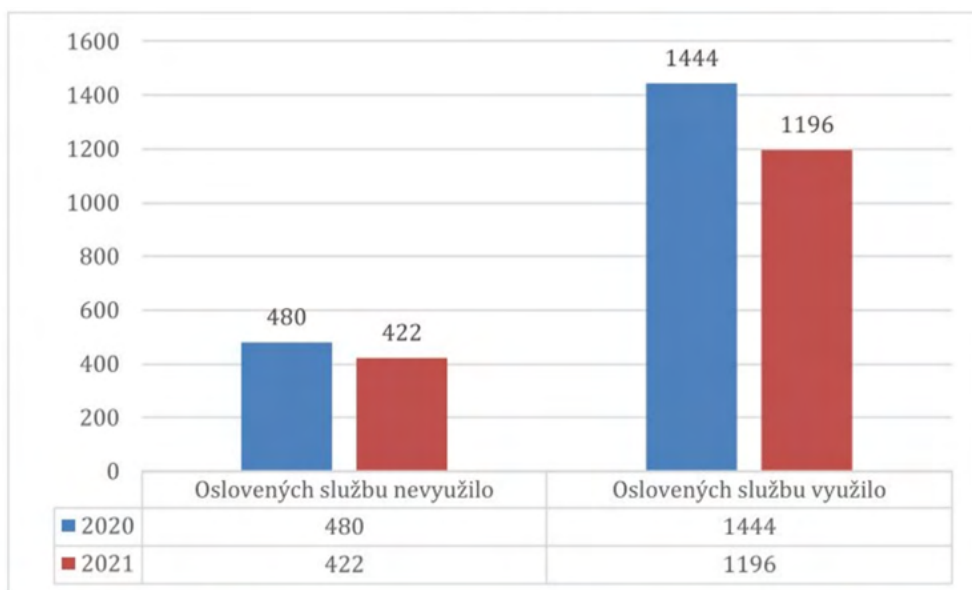
V roce 2021 se v případech vykazání jednalo o **534** domácností s nezletilými dětmi, v nichž vyrůstalo **1022** dítě. Graf srovnává období roku 2021 s obdobím 2020.

Osoby ohrožené podaly v roce 2021 k příslušným okresním soudům celkem **915** návrhů na předběžná opatření (dle ust. § 405 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních), z toho v **450** případech v návaznosti na vykazání, ve **107** na základě vlastního rozhodnutí.

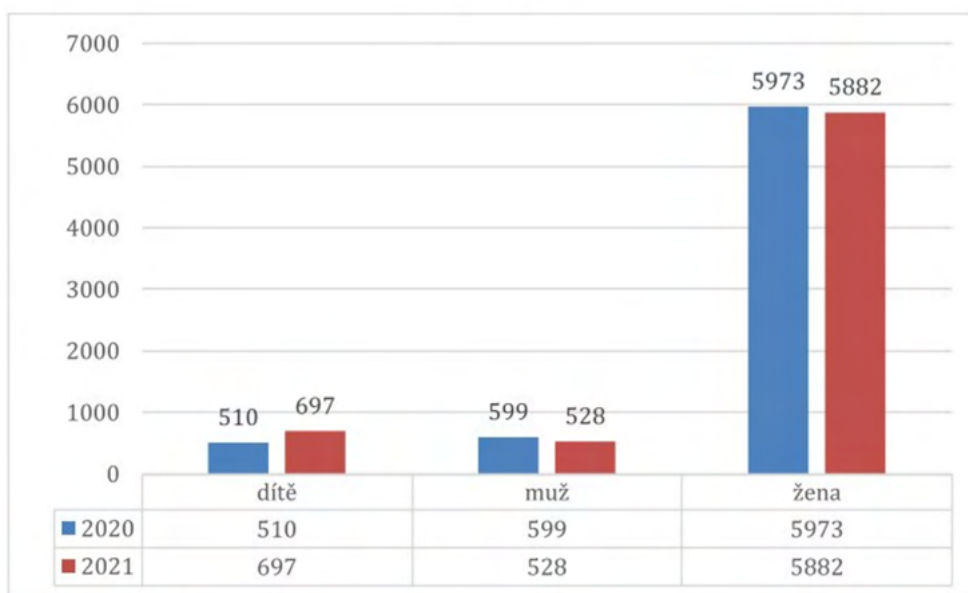

V případech vykazání je intervenční centrum povinno dle § 60a, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kontaktovat do 48 hodin od doručení Úředního záznamu o vykazání, osobu ohroženou a nabídnout jí navazující sociální pomoc. Z celkového počtu vykazání ve sledovaném období roku 2021 osoby ohrožené v **1196** případech domácností s dětmi dětí v domácnostech pomoc IC přijaly, ve **422** případech nabízenou pomoc IC nevyužily. V grafu srovnání s rokem 2020.

Nízkoprahový režim IC

V rámci nízkoprahových kontaktů vyhledalo v roce 2021 pomoc intervenčních center v ČR celkem **7107** osoby ohrožené, z toho **5882** ženy a **528** mužů. V soužitích bylo násilnému jednání přítomno, příp. vystaveno **697** dětí.

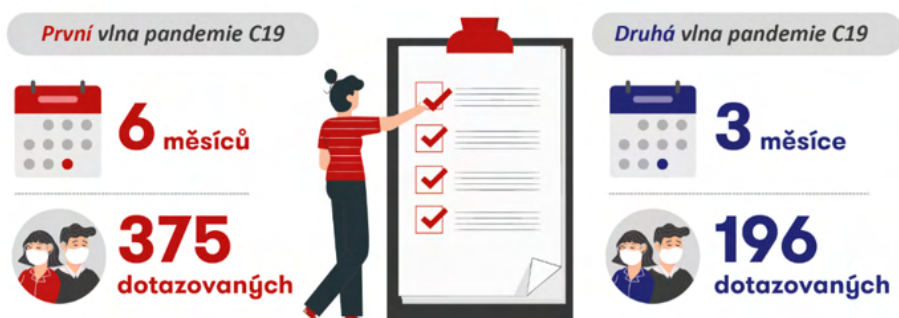
Zpracovala: Asociace pracovníků intervenčních center ČR, o. s., Praha, 12.01.2022

Dotazníkové šetření 2. vlny pandemie covid 19 v ČR

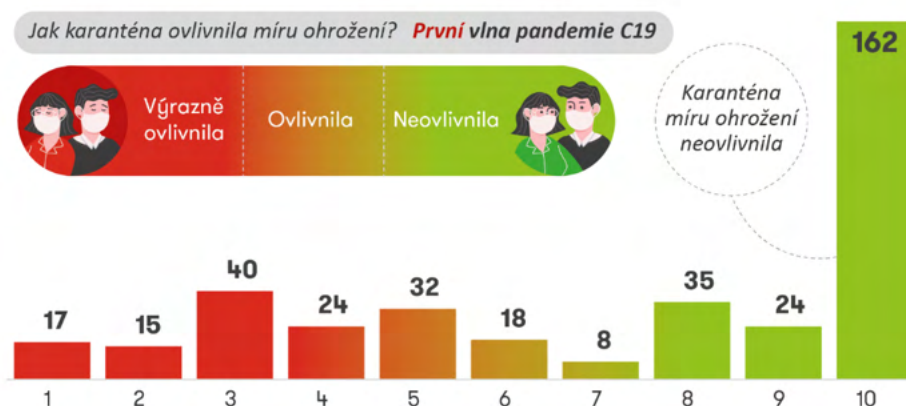
Monitoring intervenčních center v období měsíců listopad 2020 až leden 2021

Do monitoringu dopadu covidu na rodiny ohrožené DN se zapojilo 14 intervenčních center v ČR. Průzkum probíhal v období od 1. 11. 2020 do 31. 1. 2021. Zúčastnilo se ho 196 respondentů, z nichž 27 byly osoby starší 60 let. Ve 122 případech respondentů se domácí násilí objevovalo v rodinách s nezletilými dětmi. 94 respondenti byli oběťmi domácího násilí po vykázání násilné osoby ze společného obydlí a 102 respondenti požádali o pomoc intervenční centrum nízkoprahově. Průzkum probíhal vyjma dvou krajů na celém území ČR. Respondenty byli uživatelé sociální služby „intervenční centra“ - forma ambulantní, terénní nebo pobytová, v režimu vykázání násilné osoby ze společného obydlí nebo v režimu nízkoprahovém, tj. bez předchozího vykázání.

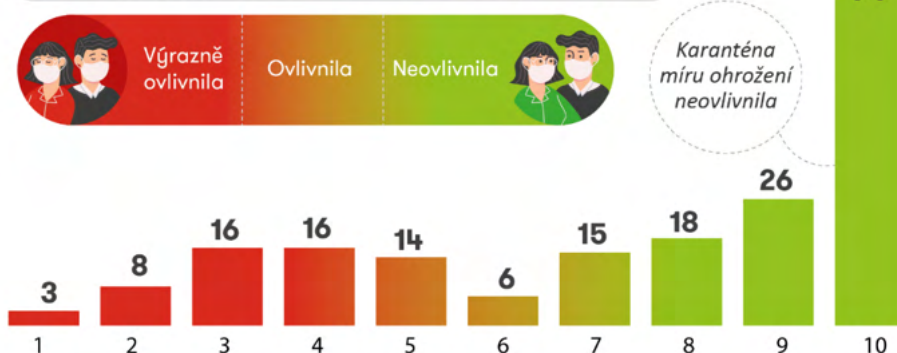
První dotazníkové šetření probíhalo 6 měsíců od března do srpna 2020 a zahrnovalo 375 respondentů. Ve druhém období bylo za 3 měsíce - od listopadu 2020 do ledna 2021 - osloveno 196 respondentů. Druhý monitoring byl časově o polovinu kratší než první a zúčastnilo se ho rovněž o polovinu méně respondentů než prvního dotazníkového šetření.

Graf č. 1 a 2: Vliv karanténních opatření na míru ohrožení

Jak karanténa ovlivnila míru ohrožení? **Druhá vlna pandemie C19**

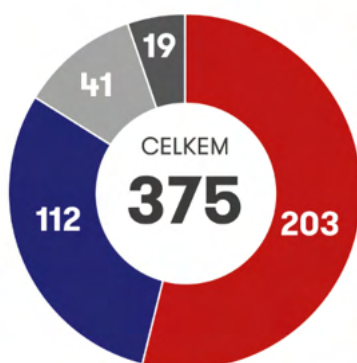

Z porovnání grafu č. 1 a grafu č. 2 je patrné, že karanténní opatření významně neovlivnila míru ohrožení uživatelů služby IC v ČR.

Graf č. 3 a 4: Změna chování ohrožené osoby

První vlna pandemie C19

Musel/a jste změnit strategii chování v rodině v době karantény z důvodu eliminace násilí? Jak?

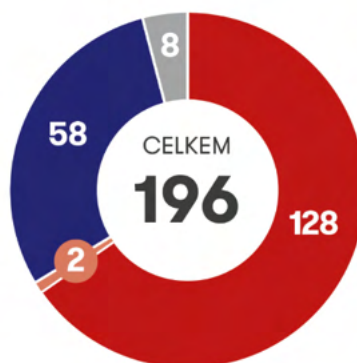

- Ne
- Ano
- Nezjištěno
- Ukončení soužití

Druhá vlna pandemie C19

Musel/a jste změnit strategii chování v rodině v době karantény z důvodu eliminace násilí? Jak?

- Ne, nemusela
- Ne, nedokázala změnit chování
- Ano
- Nezjištěno

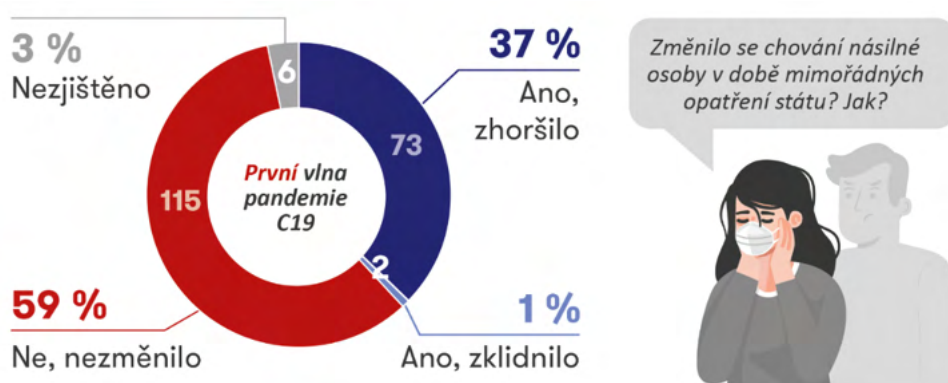
Vyhodnocení:

Uživatelé služby intervenční centra, kteří se účastnili dotazníkového šetření v první vlně epidemie C19 sdělovali, že opatření výrazně nezvýšila agresi v rodinách. Změnil se tento pohled obětí domácího

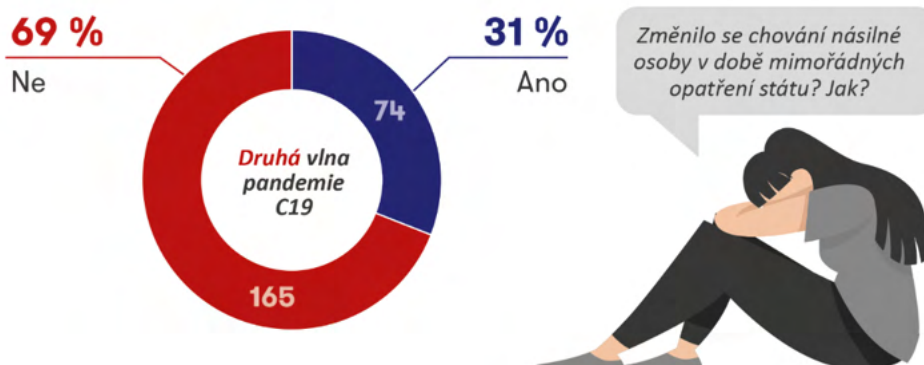

násilí během druhé vlny pandemie? Porovnáním grafu č. 3 a grafu č. 4 se ukazuje, že ohrožené osoby, aby eliminovaly incidenty nebo jiné způsoby násilného jednání, nemusely významně měnit strategii chování. Naopak 2. vlna ukazuje na vyšší podíl těch, kdo své chování měnit nemuseli. Porovnáním obou časových úseků se jeví, že slábne pocit ohrožení v době mimořádných opatření („jakoby si lidé zvykli“). Vystává otázka, zda jsou skutečně „zavřené dveře“ a omezení sociálních kontaktů jednoznačnou příčinou nárůstu strachu a pocitu ohrožení.

Graf č.5 Změna chování násilné osoby v první vlně epidemie C19

Graf č.6 Změna chování násilné osoby v druhé vlně epidemie C19

Vyhodnocení:

Porovnáním grafu č. 5 a grafu č. 6 se ukazuje, že narůstá procento případů, kdy se chování násilné osoby v době mimořádných opatření zhoršilo. Stále však je podstatně vyšší podíl těch respondentů, kteří sdělovali, že násilné osoby své chování v době mimořádných opatření nezměnili.

Tabulka č.1 Překážky, které bránily osobě ohrožené v řešení situace nebo v kontaktu s pomáhajícími institucemi - 1. a 2. vlna

Překážky, které bránily osobě ohrožené v řešení situace nebo v kontaktu s pomáhajícími institucemi	První vlna pandemie C19		Druhá vlna pandemie C19	
	Počet odpovědí	Podíl respondentů	Počet odpovědí	Podíl respondentů
karanténa naší rodiny	6	2 %	6	3 %
nemoc Covid v rodině	0	0 %	6	3 %
omezení pohybu osob	68	18 %	27	14 %
uzavření škol	35	9 %	25	13 %
omezení provozu sociálních služeb, OSPOD, soudu, PČR	84	22 %	22	11 %
strach zvýšený nárůstem násilí	55	15 %	41	21 %
uzavření hotelů, ubytoven, AD	15	4 %	5	2,5 %
nedostupnost služby pomoci	7	2 %	1	0,5 %
žádné překážky se nevyskytly	234	62 %	113	58 %

Vyhodnocení:

Významné je zjištění, že pětina respondentů uvedla, že překážkou v řešení domácího násilí byl strach způsobený eskalací násilí.

Tabulka č.2 Přehled subjektů, které (a kolikrát) respondenti v době mimořádných opatření kontaktovali s žádostí o pomoc

	První vlna pandemie C19						Druhá vlna pandemie C19					
	osobně		telefonicky		e-mail /skype		osobně		telefonicky		e-mail /skype	
IC	156	41,6 %	255	68 %	28	7,5 %	109	55,6 %	121	62 %	15	8 %
PČR	184	49 %	113	30 %	0		109	55,6 %	71	36 %	0	
OSPOD	68	18 %	75	20 %	3	0,8 %	65	33 %	43	22 %	4	2 %
-Justice	57	15 %	8	2 %	14	3,7 %	45	23 %	4	2 %	2	1 %
linka důvěry	0		11	3 %	0		0		11	6 %	0	
poradna pro oběti TČ	0		2	0,5 %	0		4	2 %	4	2 %	0	
KC	5	1,3 %	2	0,5 %	0		2	1 %	4	2 %	0	
AD	6	1,6 %	11	3 %	0		2	1 %	4	2 %	0	
Jiné	51	13,6 %	26	7 %	4	1 %	32	16 %	14	7 %	0	

Vyhodnocení:

V první vlně oběti kontaktovaly více IC telefonicky než osobně, což bylo dáno omezením sociálních služeb – osobních kontaktů. Naopak byla využívána více telefonická podpora klientů. Ve druhé vlně došlo k nárůstu kontaktů PČR, OSPOD i justice ze strany osob ohrožených, a to jak osobně, tak telefonicky. Důvodem pravděpodobně je, že ve druhé vlně nebyly zmíněné instituce tak razantně omezeny, jako ve vlně první, především v osobních kontaktech. Rovněž lze usuzovat na větší zájem o další typy ochrany před DN – návrhy na předběžná opatření dle Zákona o zvl. řízeních soudních či jiná právní podání. Byly též častěji nařizovány ze strany soudů jednání v opatrovnických řízeních.

Porovnáním dat z dotazníkových šetření z první a druhé vlny epidemie C19 se některá zjištění potvrdila, jiná zaznamenala posun. Analýza dat prokázala, že:

1. První ani druhou vlnu epidemie C19 nelze jednoznačně označit jako příčinu eskalace, či dokonce vzniku DN. Na jedné straně se dá říci, že ve druhé vlně dochází, nejčastěji vlivem dlouhodobého stresu v rodinách, únavě z pokračujících omezení apod., u některých násilných osob k mírnému nárůstu agrese. Určitému typu násilníků se zavedením mimořádných opatření usnadnily podmínky pro páčání násilí, kterého se dopouštějí např. častěji nebo v závažnější podobě. Jiné rodiny si naopak postupně na dlouhotrvající pandemii a opatření státu "zvykly" a svůj život, přesto, že se odehrával v atmosféře DN, tomu přizpůsobily. V případech dlouhodobého DN se karanténní opatření mohla stát dalším faktorem, který násilí v rodinách mohl ovlivnit.
2. Nabídka pomoci osobám ohroženým DN byla během obou vln dostupná a dostatečná, byly využívány nové formy poskytování služby jako např. online konzultace (distanční pomoc).
3. Pětina respondentů sdělovala, že strach z násilné osoby v době mimořádných opatření C 19 byl překážkou k vyhledání pomoci. Hypotézu, zda jsou „zavřené dveře“ a omezení sociálních kontaktů výraznou příčinou nárůstu právě tohoto strachu a pocitu ohrožení, je důležité ověřit.
4. V některých rodinách s DN navzdory mimořádným opatřením dokázali rodiče kooperovat, např. při péči o děti, o příbuzné, zajištění online výuky apod.
5. Mimořádná opatření významně neovlivňovala z pohledu pracovníků IC míru ohrožení respondentů.

Statistická data intervenčních center a srovnání let 2019, 2020, 2021 ukazují na následující trend. V době první i druhé vlny pandemie je patrný mírný pokles zájmu o řešení domácího násilí. V době rozvolnění opatření je ale zřejmý nárůst zájmu osob ohrožených domácím násilím svou situaci řešit. Intervenční centra mohou tedy očekávat, že po rozvolnění opatření, popř. po opadnutí pandemie C19, vzroste významně zájem ohrožených osob o podporu ze strany intervenčních center.

Další významné události a aktivity roku 2021

APIC monitorovala od počátku covidové situace v ČR, formou průzkumu, možné dopady karanténních opatření na násilná soužití u uživatelů služby intervenční centra v ČR. WWW.DOMACI-NASILI.CZ

Asociace pracovníků intervenčních center ČR spolupřádala konferenci s názvem Rodina ve 21. století. Konference byla společnou akcí Asociace pracovníků krizové pomoci, České asociace pracovníků linek důvěry a Asociace pracovníků intervenčních center.

Zástupci APIC se pravidelně účastní jednání Výboru pro prevenci domácího a genderově podmíněného násilí, jehož činnost se v roce 2021 zaměřila především na téma vzniku dalších specializovaných služeb pro oběti domácího a sexuálního násilí a jejich standardů.

V dubnu 2021 byla zahájena spolupráce s NNTB – možnost anonymního kontaktu s intervenčním centrem formou chatu. <https://nenech.se/>

Koordinace a realizace projektů, (žádosti podány v roce 2021, APIC partnerem) ve spolupráci s organizacemi s cílem posílit kapacitu intervenčních center:

- a. Lom, Praha, - Norské fondy, téma – Práce s osobou dopouštějící se násilí ve vztazích ve spolupráci s intervenčními centry – pilotní projekt s cílem ověřit spolupráci IC s poskytovatelem služeb pro osoby dopouštějící se násilí ve vztazích. Projekt nebyl podpořen.
- b. Sociofaktor, Ostrava – Norské fondy - vytváření, zpracovávání a zavádění strategií sběru dat, advokacie s cílem posílit kapacitu IC a získat strategie, jak působit na odbornou i laickou veřejnost – pilotní projekt. Projekt nebyl podpořen.
- c. Kultura – dramatická tvorba a podpora prevence sociálně patologických jevů ve společnosti, Norské fondy, ve vybraných regionech bude realizováno 1 - 2 divadelní představení doplněné diskusí s odborníky z intervenčních center. Žádost přijata, bez formálních nedostatků, aktuálně není hodnocení ukončeno.
- d. Spolupráce s expertní skupinou PČR na přípravě e-learningu pro policisty, několikastupňové online vzdělávání policistů pořádkové a PČR a SKPV.
- e. Spolupráce na projektu TAČR ÉTA „Možnosti psychosociální péče online pro situace omezeného přímého kontaktu“ (účast ve výzkumu, připomínkování metodiky, tvorba publikace)
- f. Spolupráce na projektu Restorative Justice: Strategie for Change. Cílem projektu je aktivizace jednotlivých aktérů na poli trestní justice a vytváření národní strategie pro široké uplatnění restorativní justice. Zástupce APIC ČR působí jako člen Restorativní platformy v sekci pro pomáhající profese v průběhu celého trestního řízení. Dalšími sekcemi jsou sekce pro přípravné trestní řízení, sekce pro řízení před soudem a sekce pro vykonávací řízení.

Hospodaření APIC v období od: 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Náklady a výnosy za zvolené období od: 01.01.2021 do 31.12.2021		
Asociace pracovníků intervenčních center ČR, z.s.		
Konto (účet)	Název účtu	Výsledek za období
501-001	Režie setkání APIC	289,00 Kč
501-...	Spotřeba materiálu	289,00 Kč
518-001	Setkání pracovníků IC	11 970,00 Kč
518-003	webové, doména, hosting	59 234,72 Kč
518-004	zpracování účetnictví	4 550,00 Kč
518-009	Údržba Registru stat.výstupů	6 655,00 Kč
518-012	korektury, graf. úpravy	2 000,00 Kč
518-...	Ostatní služby	84 409,72 Kč
549-001	Bankovní poplatky	573,00 Kč
549-...	Jiné ostatní náklady	573,00 Kč
===	CELKEM NÁKLADY	85 271,72 Kč
649-001	Ostatní výnosy	38 745,00 Kč
649-...	Jiné ostatní výnosy	38 745,00 Kč
684-001	Členské příspěvky	32 000,00 Kč
684-...	Přijaté členské příspěvky	32 000,00 Kč
===	CELKEM VÝNOSY	70 745,00 Kč
===	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ (+zisk, -ztráta):	-14 526,72 Kč

Výroční zprávu zpracovala Rada Asociace pracovníků intervenčních center ČR.